

процесу, виборі методів і засобів навчання дану проблему вже неможливо ігнорувати.

ЛІТЕРАТУРА

1. Азаренок Н.В. Клиповое сознание и его влияние на психологию человека в современном мире. Н.В. Азаренок// Материалы Всероссийской юбилейной научной конференции, посвященной 120-летию со дня рождения С.Л. Рубинштейна "Психология человека в современном мире". Том 5. Личность и группа в условиях социальных изменений. – М. : Изд-во "Институт психологии РАН", 2009. – С. 110-112.
2. Булах І.Є. Система управління якістю медичної освіти в Україні: Монографія / І.Є. Булах, О.П. Волосовець, Ю.В. Вороненко та інші. – Донецьк: «АРТ-ПРЕС», 2003. – 212 с.
3. Гиренок Ф.И. Метафизика пата (косноязычие усталого человека). / Ф.И. Гиренок / М. : Лабиринт, 1995. – 201 с.
4. Фрумкин К.Г. Клиповое мышление и судьба линейного текста. / К.Г. Фрумкин // Ineternum 2010. – №1. – Режим доступа : [http://nounivers.narod.ru/pub/kf_clip.htm от 02.01.2012].
5. Рада Грановская. Интервью Росбалту. Режим доступа : [<http://www.rosbalt.ru/piter/2015/03/28/1382125.html>]

УДК 376.68:378.14

*Л. В. Неченаєва¹, Т. М. Матвієнко¹, В. Л. Філатова¹, Л. В. Буря¹,
О. Д. Саргош¹, О. П. Четверикова¹, Л. О. Катрушова², Н. В. Горбенко¹,
С. П. Яланська², О. В. Катрушов¹*

¹Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

²Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава

ОСВІТЯНСЬКА МІГРАЦІЯ ТА ПСИХОПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕЗАДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ- ІНОЗЕМЦІВ ВНЗ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ

В останні роки в зв'язку з глобальними соціально-економічними системними змінами у всьому світі та зростаючими темпами освітянської міграції молоді інтерес до проблем соціальної адаптації широких контингентів студентської молоді в нових умовах «чужого» суспільства постійно зростає. Не зважаючи на зниження в останні роки темпів освітянської міграції, проблеми соціальної адаптації студентів-мігрантів в Українському суспільстві не втрачають своєї актуальності та гостроти. Одним з ключових питань є девіантна поведінка, що зумовлена конфліктом морально-етичних норм та правил країни постійного проживання студентів-мігрантів та нового соціуму. Це зумовлює необхідність більш поглибленого дослідження причин виникнення і форм проявів девіантної поведінки, пошук більш ефективних заходів профілактичного, корекційного, реабілітаційного та іншого характеру.

Ключові слова: освітянська міграція, соціальна дезадаптація, девіантна поведінка.

В последние годы в связи с глобальными социально-экономическими системными изменениями во всем мире и возрастающими темпами образовательной миграции молодежи интерес к проблемам социальной адаптации широких контингентов студенческой молодежи в новых условиях «чужого» общества постоянно растет. Несмотря на снижение в последние

годы темпов образовательной миграции, проблемы социальной адаптации студентов-мигрантов в украинском обществе не теряют своей актуальности и остроты. Одним из ключевых вопросов является девиантное поведение, обусловленное конфликтом морально-этических норм и правил страны постоянного проживания студентов-мигрантов и нового социума. Это предопределяет необходимость более углубленного исследования причин возникновения и форм проявления девиантного поведения, поиск более эффективных мер профилактического, коррекционного, реабилитационного и иного характера.

Ключевые слова: образовательная миграция, социальная дезадаптация, девиантное поведение.

In recent years, due to global socio-economic to-dark changes in the world and the increasing pace of the adjustable-term migration of youth interest in the problems of social adaptation of broad contingents of students in the new environment "foreign" society is constantly growing. Despite the decline in recent years, the pace of education-tional migration, the problem of social adaptation of students-migrants in the UK-rainskom society does not lose its relevance and urgency. One of the key issues is the O-deviant behavior due to conflict morally-ethical norms and rules of the country of residence of students and workers of the new society. This makes it necessary to deepen lennogo-study of the causes and forms of manifestation of deviant is doing, the search for more effective preventive, corrective, rehabilitation and other measures.

Keywords: student migration, social exclusion, deviant-behavior.

В останні роки в зв'язку з глобальними соціально-економічними системними змінами у всьому світі та зростаючими темпами освітянської міграції молоді інтерес до проблем соціальної адаптації широких контингентів студентської молоді в нових умовах «чужого» суспільства постійно зростає.

Складні соціальні умови, викликані військовими діями на сході України, в Сирії, Іраку, Карабахський військовий конфлікт не сприяють розвитку масштабної освітянської міграції студентів з інших країн для отримання вищої освіти у ВУЗах України. З великою долею вірогідності це твердження справедливе також для медичних ВНЗ. Статистика руху студентів-іноземців, що навчаються у ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» свідчить, що в 2011 році загальна кількість їх складала 822 особи, а в 2013 році – 645. Зниження кількості студентів-іноземців відбулося за рахунок зменшення зарахованих на перший курс навчання. Однак освітянська міграція це процес пролонгований, який розтягується на багато років, тому значні кількісні коливання відображаються в основному за рахунок першокурсників.

Не зважаючи на зниження темпів освітянської міграції, проблеми соціальної адаптації студентів-мігрантів в Українському суспільстві не втрачають своєї актуальності та гостроти. Одним з ключових питань є девіантна поведінка, що зумовлена конфліктом морально-етичних норм та правил країни постійного проживання студентів-мігрантів та нового соціуму.

Це зумовлює необхідність більш поглибленого дослідження причин виникнення і форм проявів девіантної поведінки, пошук більш ефективних заходів профілактичного, корекційного, реабілітаційного та іншого характеру [1, 3]. Об'єктивно зростає необхідність знайомства та дослідження цієї проблемної ситуації широким кругом спеціалістів – психологів, юристів, педагогів, соціальних робітників, медиків, правоохоронців та ін. Для ефективного вирішення консультативних і корекційних практичних задач спеціалісту-психологу та педагогу необхідні системні знання про порушення поведінки, що призводять до деформації особистості, до серйозних наслідків в міжособистісних відношеннях та до соціальної дисадаптації в суспільстві [4,5].

Так як девіантна поведінка – це форма поведінки особи, то їй притаманні всі основні властивості людської поведінки. В психології термін поведінка використовується для визначення виду та рівня активності людини. Сучасне розуміння поведінки виходить за рамки реакцій на зовнішній стимул. Окрім зовнішньої активності людини (рух, діяльність, вчинки, висловлювання, вегетативні реакції) є ще й внутрішні складові поведінки: мотивація та цілеспрямованість, когнітивна переробка, емоційні реакції, процеси саморегуляції. Поведінка – це процес взаємодії особи з соціальним середовищем, опосередкований індивідуальними особливостями та внутрішньою активністю особи, що виражається у формі зовнішніх дій та вчинків. Людська поведінка соціальна (формується та реалізується в суспільстві) та пов'язана з мовною регуляцією. В цілому поведінка особи відображає процес її соціалізації – інтеграції в соціум. Соціалізація, в свою чергу, передбачає адаптацію до соціального середовища з врахуванням індивідуальних особливостей. Можна виділити наступні варіанти соціальної адаптації (2):

- радикальна адаптація – самореалізація через зміни особою існуючого соціального світу;
- гіперадаптація – самореалізація через вплив особи на соціальне життя опосередковано через зверхдосягнення;
- гармонічна адаптація – самореалізація особи в соціумі опосередковано через орієнтацію на соціальні вимоги;
- конформістська адаптація – пристосування за рахунок пригнічення індивідуальності, блокування самореалізації;
- девіантна адаптація – самореалізація опосередковано через вихід за існуючі соціальні вимоги (норми);
- соціально-психологічна дисадаптація – стан блокування процесів самореалізації та адаптації.

При будь-якому варіанті соціалізації поведінку конкретної людини можна описати, використовуючи загальні характеристики поведінки:

- вмотивованість – внутрішня готовність діяти, що направляється потребами та цілями особи;
- адекватність – узгодженість з конкретною ситуацією;

– адаптивність – відповідність провідним вимогам соціального середовища;

– аутентичність – відповідність поведінки індивідуальності, її природність для даної особи;

– продуктивність – реалізація свідомих цілей.

Також не менш важливими є такі ознаки поведінки особи, як:

– рівень активності (енергійність та ініціативність);

– емоційна вираженість (сила і характер афектів, що проявляються);

– динамічність (темп);

– стабільність (постійність проявів в різний час та в різних ситуаціях);

– усвідомленість (розуміння своєї поведінки);

– спонтанність (самоконтроль);

– гнучкість (зміни поведінки у відповідь на зміни середовища).

Всі розглянуті характеристики поняття «поведінка» розповсюджуються і на таку її різновидність, як «девіантна поведінка» особи.

Це потребує перегляду підходів до елементів навчання та виховання, які б сприяли більш швидкій адекватній адаптації, зменшували втому, підвищували працездатність та знижували негативну складову елементів девіантної поведінки студентів-іноземців в період соціальної адаптації в Україні в залежності від країни постійного проживання та релігійних сповідань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баженов В.Г. Детерминация преступного поведения несовершеннолетних в условиях современного российского общества (криминологический анализ) / В.Г. Баженов СПб., 2002. – 187 с.
2. Змановская Е.В. Психология девиантного поведения :структурно-динамический подход / Е.В Змановская: автореф. дис. на соискание научн. степени докт. психол. наук. Санкт-Петербург, 2006. – 28 с.
3. Клейберг Ю.А. Социальные нормы и отклонения/ Ю.А. Клейберг. – Кемерово, 2001. – 234 с.
4. Кондрашенко В.Т. Общая психотерапия/ В.Т. Кондрашенко. – М., 2004. – 346 с.
5. Кудрявцев В. Н. Закон, поступок, ответственность Текст. / В. Н. Кудрявцев. – М. : Наука, 1987. – 448 с.

УДК 615.322(083.72)

О. О. Нікітіна

Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця, м. Київ ПРОБЛЕМИ НОМЕНКЛАТУРИ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ

У статті досліджено проблеми фармацевтичної номенклатури лікарської рослинної сировини. Спроба об'єднати при створенні Державної Фармакопеї України вимоги до сировини Державної Фармакопеї СРСР XI випуску і Європейської фармакопеї внесла невідповідність термінологію. Назви статей на лікарську рослинну сировину мають різний підхід. Необхідна уніфікація термінології, це дозволить позбутися від кон'юнктурних назв, які не відображають традицій вітчизняної фармації, не несуть наукової інформації і ускладнюють практику.